

**Міністерство освіти і науки України
Таврійський державний агротехнологічний університет
ім. Дмитра Моторного
Факультет економіки та бізнесу
Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності**

ДУБІНІНА ВІКТОРІЯ ОЛЕКСАНДРІВНА

УДК 631.14:636.2.034

**НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ГОСПОДАРСЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ТАРА» М. МЕЛІТОПОЛЬ ЗАПОРІЗЬКОЇ
ОБЛАСТІ**

076 - Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

**АВТОРЕФЕРАТ
дипломної роботи на одержання
освітньо-кваліфікаційного рівня магістра**

Мелітополь – 2020

Дипломна робота виконана у Таврійському державному агротехнологічному університеті ім. Д. Моторного Міністерства освіти і науки України

Керівник: кандидат економічних наук

Педченко Ганна Павлівна,

викладач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Рецензент: менеджер ВЕД ТОВ «ТАРА»

Ворошилова Ганна Сергіївна

Захист відбудеться 26 лютого 2020 р. о 9.00 на засіданні державної екзаменаційної комісії Таврійського державного агротехнологічного університету ім. Д. Моторного

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. На ринковій арені що частіше з'являються нові вимоги до збільшення обсягів виробництва та продажів, розвитку підприємств в умовах посиленої конкуренції, збільшується вплив чинників зовнішнього та внутрішнього середовища. Будь-яке підприємство, чия діяльність не приносить додатний фінансовий результат, не може бути ефективною. Виходячи з цього, перед керівниками підприємств постає завдання пошуку шляхів та способів для формування оптимального рівня прибутковості діяльності. Для цього необхідно більш детально вивчити та дослідити зміст і сутність поняття «прибуток», «прибутковість» та розуміти їх роль у прийнятті управлінських рішень.

Питання формування та підвищення прибутковості підприємства досліджували такі вітчизняні та зарубіжні вчені та економісти як: Бланк І.О., Кривицька О.Р., Орехова А.І., Олексюк О.І., Тимошенко О.А., Єпіфанова І.Ю., Орлов О.А., Хмелевський О.В., Янковець Т.М., Кучер Л.Ю., Мец В.О., Косік А.Ф. та інші.

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження є обґрунтування теоретичних та практичних шляхів підвищення прибутковості промислового підприємства ТОВ «ТАРА» у сучасній ринковій економіці.

Досягненню мети сприяло виконання наступних завдань:

- узагальнення теоретичних та методичних основ прибутковості на підприємстві;
- аналіз ринкового середовища та організаційно-економічна характеристика підприємства ТОВ «ТАРА»;
- вивчення сучасного стану виробництва та прибутковості продукції на підприємстві;

обґрунтування резервів підвищення прибутковості підприємства.

Об'єктом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та практичних аспектів підвищення прибутковості підприємства.

Предметом дипломної роботи є господарська діяльність та прибутковість ТОВ «ТАРА» (м. Мелітополь).

Методи дослідження. Під час виконання дипломної роботи було використано системно-аналітичний метод, статистичний, графічний, табличний, економічний та фінансовий аналізи, методи аналізу та синтезу, метод узагальнення результатів дослідження, метод конкурентного бенчмаркінгу, SWOT-аналіз, методики оцінки ефективності інвестиційного проекту, сіткове планування.

Практичне значення результатів, отриманих під час написання роботи, дає можливість надати рекомендації підприємству як зміцнити його конкурентну позицію на ринку та впровадити запропоновані заходи щодо збільшення прибутковості.

Особистий внесок студента. Наукові результати, викладені в дипломній роботі, пропозиції та рекомендації є особистими розробками автора.

Апробація результатів дипломної роботи. Основні положення дипломної роботи апробовано у вигляді науково дослідної роботи: «Економічне обґрунтування доцільності технологічної інновації» (Всеукраїнська науково-технічна конференція магістрантів і студентів Таврійського державного агротехнологічного університету ім. Дмитра Моторного, м. Мелітополь, 2019 рік);

Project on modernization the technological line at the industrial enterprise (Всеукраїнська науково-технічна конференція магістрантів і студентів Таврійського державного агротехнологічного університету ім. Дмитра Моторного, м. Мелітополь, 2019).

Публікації. За темою дипломної роботи опубліковано 2 наукові статті.

Структура та обсяг роботи. Дипломна робота викладена на 96 сторінках комп'ютерного тексту. Складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (85 найменувань) та містить 31 таблиць, 22 рисунки. До роботи додатки не додаються.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми, сформульовано мету, завдання, об'єкт, предмет і методи дослідження.

У першому розділі – **«Теоретичні основи прибутковості підприємства»** визначено сутність прибутку та прибутковості, розглянуто процес формування та розподілу прибутку на підприємстві, визначено резерви підвищення прибутковості.

У другому розділі – **«Аналіз прибутковості ТОВ «ТАРА»»** розглянуто стан розвитку промислової продукції в Україні; надано організаційно-економічну характеристику підприємства; проаналізовано його фінансовий стан; проведено оцінку прибутковості підприємства та проаналізовано формування прибутку на підприємстві.

У третьому розділі – **«Модернізація виробничих процесів як напрям підвищення прибутковості на підприємстві»** на основі проведення маркетингових досліджень розроблено напрям підвищення прибутковості підприємства та проаналізовано його економічну ефективність з урахуванням виробничих, організаційних, фінансових та інвестиційних аспектів.

ВИСНОВКИ

У дипломній роботі наведено теоретичне узагальнення питання прибутковості діяльності підприємства і запропоновано напрями для підвищення рентабельності господарської діяльності. Основні результати науково-практичного спрямування є наступними.

Аналіз фінансового стану підприємства показав, що кожного відбувалося зростання необоротних активів у структурі активу балансу та збільшення розміру власного капіталу, що свідчить про стабільний фінансовий стан ТОВ «ТАРА».

Аналіз змін показників прибутку та доходу ТОВ «ТАРА» в динаміці показав, що кожного року відбувалося зростання чистого доходу від

реалізації продукції та валового прибутку. Розмір чистого прибутку у 2018 році склав 72387 тис. грн., проте найбільшим він був у 2017 році, коли сягнув розміру 72432 тис. грн.

Вивчення ефективності діяльності підприємства за допомогою показників рентабельності показало, що на підприємстві спостерігається позитивна тенденція зростання рентабельності. Показник валової рентабельності виробничих витрат збільшився протягом аналізованих років на 19%. Збільшився показник рентабельності основної діяльності на 15,5%. У 2018 році на кожну гривню витрат звичайної діяльності підприємство отримало 48 коп. чистого прибутку. Звітного року комерційна рентабельність ТОВ «ТАРА» збільшилась на 10% за рахунок зростання обсягів продажу.

Для ефективного та стабільного функціонування підприємства як головний резерв підвищення прибутковості розглядається модернізація його виробничих процесів.

За допомогою бенчмаркінгу визначено, що хоча масштаби діяльності та розміри ТОВ «ТАРА» у порівнянні з головними конкурентами значно відрізняються, за результатами аналізу дане підприємство може конкурувати з такими великими виробниками. Високі оцінки ТОВ «ТАРА» отримало за якість продукції, високий рівень кваліфікації персоналу, фінансові ресурси.

SWOT-аналіз показав, що аналізоване підприємство має такі сильні сторони як: високий досвід керівника, налагоджений технологічний процес, високий контроль якості продукції, малий розмір підприємства, фінансову стійкість. За допомогою цих аспектів підприємство може реалізувати можливості придбання нового автоматизованого обладнання, яке дасть можливість зменшити собівартість продукції. Невеликий розмір підприємства дає можливість швидше реагувати на зміни в економічній та політичній сфері. Поява офіційних дилерів на закордонних ринках сприятиме збільшенню кількості клієнтів та розширенню географії продажів.

Було запропоновано для впровадження проект модернізації технологічної лінії на ТОВ «ТАРА», а саме придбання 7 універсальних

станків з ЧПУ від DMG MORI. Дане обладнання здатне замінити 3 станки, які раніше використовувало підприємство. Враховуючи покращені технічні показники обладнання, розрахована собівартість виробу (вал переднього мосту МТЗ-82) складає 303,36 грн., що на 20,9% менше за собівартість одиниці продукції, виготовленої на станку старого зразка.

Визначено, що використання 7 нових станків дає можливість виробляти на 23,8% більше продукції, ніж 16 старих станків. Індекс доходності складає 1,26, а термін окупності 2,3 роки (середній темп окупності обладнання). Рівень беззбиткового обсягу собівартості визначено в розмірі 32575 деталей.

Вже з першого року даний проект приносить прибуток у розмірі 19924,7 тис. грн., який з кожним наступним роком зростатиме. Це свідчить, що проект є успішним та допоможе забезпечити збільшення прибутковості підприємства.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

1. Дубініна В. О. Економічне обґрунтування доцільності технологічної інновації / В. О. Дубініна, Л. О. Андрєєва // Всеукраїнська науково-технічна конференція магістрантів і студентів ТДАТУ. Факультет економіки та бізнесу: всеукраїнська науково-технічна конференція, збірник тез доповідей. м. Мелітополь, 18-22 листопада 2019 року. – Мелітополь: ТДАТУ імені Дмитра Моторного, 2019. – 254 с.

2. Dubinina V. O. Project on modernization the technological line at the industrial enterprise / V. O. Dubinina, L. O. Andreeva, T. V. Karaieva // VII Всеукраїнська науково-технічна конференція магістрантів і студентів ТДАТУ. Навчально-науковий інститут загальноуніверситетської підготовки: матеріали VII Всеукр. наук.-техн. конф., 11-22 листопада 2019 р. Мелітополь: ТДАТУ, 2019. 115 с.

АНОТАЦІЯ

Дубініна В. О. Напрями підвищення прибутковості господарської діяльності ТОВ «ТАРА» м. Мелітополь Запорізької області

Дипломна робота на одержання освітньо-кваліфікаційного рівня магістра за спеціальності - Таврійський державний агротехнологічний університет ім. Дмитра Моторного, м. Мелітополь, 2020 рік.

Визначено сутність прибутку та прибутковості, розглянуто основні показники прибутковості підприємства. Розглянуто стан промислової галузі в Україні. Проаналізовано фінансово-господарський стан підприємства; проаналізовані сучасний стан виробництва та прибутковості продукції на підприємстві; розроблено напрями підвищення прибутковості підприємства з урахуванням маркетингових, виробничих, організаційних, фінансових та інвестиційних аспектів.

Ключові слова: прибуток, рентабельність, промислова продукція, собівартість, конкурентоспроможність, модернізація.

ABSTRACT

Dubinina VO Directions of increase of profitability of business activity of TARA LLC, Melitopol, Zaporizhzhia region

Diploma Thesis for Master's Degree in Specialty - Tavrida State Agrotechnological University. Dmitry Motorny, Melitopol, 2020.

The essence of profit and profitability is determined, the main indicators of profitability of the enterprise are considered. The state of industry in Ukraine is considered. The financial and economic condition of the enterprise is analyzed; the current state of production and profitability of production at the enterprise are analyzed; directions of increase of profitability of the enterprise are developed taking into account marketing, production, organizational, financial and investment aspects.

Keywords: profit, profitability, industrial products, cost, competitiveness, modernization.